

Ozadje

Možnost izpusta kravam omogoča prosto gibanje in udobje, kar je skladno z najnovejšimi trendi dobrega počutja živali. Pri tem vse večjo vlogo igrata ozaveščenost javnosti ter pričakovanja potrošnikov glede ravnanja z živalmi.

Glavni koncepti

- ① **Svoboda gibanja.** Zagotovite kravam več prostora. Možnost izpusta ali paše, kravam omogoča izražanje naravnih oblik obnašanja, kot so hoja, nega in socialno obnašanje.

- ② **Naravno prezračevanje.** Uporaba odprtih sten, zračanja skozi slemensko režo ali drugih arhitekturnih elementov, izboljša kakovost zraka in zmanjša tveganje za razvoj bolezni dihal, ki so pogosto posledica uhlevitve v zaprtih prostorih.

- ③ **Izpostavljenost dnevni svetlobi.** Kravam omogočite dostop do dnevne svetlobe za spodbujanje sinteze vitamina D, kar pomaga pri absorpciji ključnih hranil, kot sta kalcij in fosfor.

- ④ **Socialno vedenje.** Več prostora z možnostjo izpusta ali paše zmanjša stopnjo agresije in poveča pozitivne socialne interakcije med kravami. Pozitivne socialne interakcije zagotavljajo socialno podporo, zmanjšujejo nivo stresa in izboljšajo dobro počutje krav.

- ⑤ **Obogatitev.** Hlevi z možnostjo izpusta spodbujajo obogatitev okolja, kot so dvignjeni ležalni boksi za večje udobje krav in namestitve krtač za nego.

Delujte v skladu z načeli dobrobiti živali – Pet svoboščin

- Odsotnost lakote in žeje
- Zagotavljanje ustreznega udobja
- Odsotnost bolezni, poškodb in bolečine
- Omogočanje izražanja naravnih oblik obnašanja
- Odsotnost strahu in skrbi

Prednosti

- Izboljšanje dobrobiti in dobrega počutja
- Svoboda gibanja
- Zmanjšane težave z dihanjem in prenos bolezni
- Povečana sinteza vitamina D
- Nižje ravni stresa
- Potencial za izboljšanje kakovosti mleka

Potencialni problemi

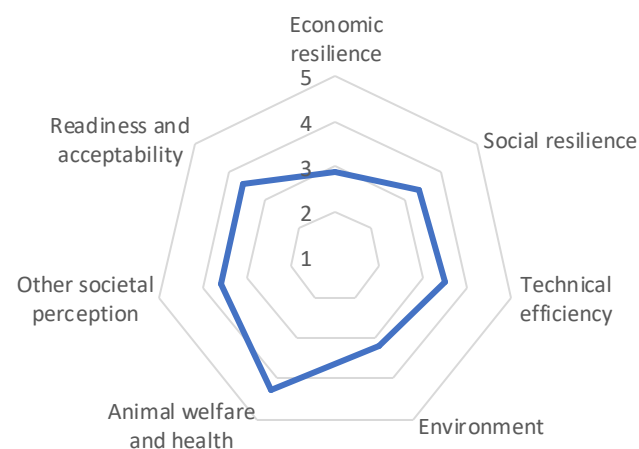
- Izzivi upravljanja zunanjega izpusta v ekstremnih vremenskih razmerah
- Potrebna je dodatna infrastruktura, npr. dostop do vode in dobro urejene pohodne površine
- Potreba po skrbnem načrtovanju paše in rotaciji živali med čredinkami, da preprečimo degradacijo tal
- Potencialna nevarnost napada plenilcev in pomisleki glede biovarnosti
- Potreba po nadzoru parazitov

Tehnične rešitve

Za hleve z možnostjo izpusta je na voljo več tehničnih rešitev, in sicer:

- **Drsna vrata:** Vrata, ki jih je mogoče preprosto odpreti ali zapreti, kar živalim omogoča dostop na prosto, kadar želijo.
- **Nizozemska vrata:** vrata, razdeljena na dve polovici, pri čemer lahko zgornja polovica ostane odprta za prezračevanje in sončno svetlobo, medtem ko je spodnja polovica zaprta zaradi varnosti živali.
- **Ograje in vrata:** Okoli hleva zavarujte ograje in vrata, da ustvarite varen zunanji prostor za živali.
- **Pokriti izpusti:** pokriti izpusti, ki omogočajo dostop na prosto in hkrati ščitijo živali pred neugodnimi vremenskimi razmerami.
- **Sistemi rotacije pašnikov:** Razdelitev pašnikov na čredinke in redna rotacija živali med čredinkami zaradi preprečevanja degradacije tal.
- **Avtomatski krmilniki in napajalniki:** sistemi, ki samodejno zagotavljajo krmo in vodo živalim na prostem.
- **Možnost zavetja:** Določena območja v izpustu, kjer lahko živali poiščejo zavetje pred neugodnimi vremenskimi vplivi.

Ocena metode

Nasveti drugih kmetov:

“... Prepričajte se, da imajo krave v hlevih z možnostjo izpusta dovolj prostora za prosto gibanje. Gneča lahko povzroči stres in zdravstvene težave....”